

a csatornabírságról ¹

A vízügyi törvény végrehajtásáról szóló 32/1964. (XII. 13.) Korm. számú rendelet (Vt. Vhr.) 27. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben – a 27/1975. (X. 30.) MT rendelettel kiadott Közműves Csatornázási szabályzat hatálya alá tartozó közcsatorna-hálózatba károsító anyagok bevezetésének tilalmáról, és az ennek megszegése miatt kiszabandó csatornabírság megállapításáról a következőket rendelem.

I. Károsító anyagok közcsatorna-hálózatba való bevezetésének tilalma

1. § (1) Tilos a közcsatorna-hálózatba olyan károsító szennyvizet bevezetni, amely
a) a csatornaműben dolgozók életét, testi épségét vagy egészségét veszélyezteti,
b) a csatornamű állagára, vagy berendezéseinek rendeltetésszerű működésére káros,
c) megtisztítására a csatornamű tisztítóberendezése rendeltetésszerű üzemeltetéssel nem alkalmas.

(2) A szennyvíz a csatornaműre akkor káros, ha az abban levő károsító (szennyező, mérgező) anyagok bármelyike meghaladja a rendelkezés *mellékletében*, illetőleg a szennyvizet bebocsátó üzemre egyedileg megállapított határértéket.

(3) A közcsatorna-hálózatba tilos – a károsító szennyvízen kívül is – bármilyen káros cseppfolyós vagy szilárd anyagot juttatni.

II. A csatornabírság megállapítása

2. § (1) ²A közcsatorna-hálózatba károsító anyagot (1. §) bocsátó jogi személyt, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet és egyéni vállalkozót (a továbbiakban: kezelő) a jelen rendelkezés szerint megállapított mértékű csatornabírság fizetésére kell kötelezni.

(2) Nem szabható ki csatornabírság

a) a tűzoltás (kárelhárítás, tűzvédelmi gyakorlat) során használt anyagnak a csatornaműbe való bejutása,

b) a településtisztasági tevékenység során folyékony hulladéknak a vonatkozó előírások megtartásával a csatornaműbe való bejuttatása miatt.

(3) Ha a szennyvízelvezető létesítményt, illetőleg a szennyvíz-előtisztító berendezést több üzem közösen használja, továbbá ha az üzem más üzemtől szennyezett vizet vesz át, a csatornabírságot a közösen elvezetett szennyvízben levő károsító anyagok miatt, az egyes üzemek kezelőire a károsításuk arányában – az üzemenként kibocsátott szennyvízmennyiségnek és károsító anyagoknak megfelelően – kell kiszabni.

3. § (1) A csatornabírságot az üzem által a szennyezési időszak alatt a közcsatorna-hálózatba bebocsátott szennyvízben levő és a határértéket meghaladó valamennyi károsító anyag együttes mennyiségének (tömegének) megfelelően, a 4–7. §-ok alkalmazásával kell meghatározni.

(2) A károsító anyagféleségeket és azok határértékeit – a (3) bekezdésben foglalt kivételtől eltekintve – a rendelkezés *melléklete* állapítja meg.

(3) A hatóság az üzem terhére, vagy – kérelmére – a javára, egy vagy több károsító anyagra vonatkozóan egyedi határértéket állapíthat meg, ha a bebocsátott szennyvíz károsságát a bevezetés körülményeire (pl. előtisztítás módja), vagy a csatornamű

¹ A rendelkezést a 204/2001. (X. 26.) Korm. rendelet 18. §-ának (5) bekezdése 2002. 12. 31. napjával hatályon kívül helyezte.

² A 2. § (1) bekezdése a 8/1990. (IV. 30.) KVM rendelet 4.§-ával megállapított szöveg.

adottságaira tekintettel a rendelkezés mellékletében megállapítottól eltérő határérték jellemzi.

(4) Ha az egyedi határérték megállapításának feltételei megváltoznak, az módosítható vagy vissza is vonható.

(5) A nem szennyvízzel bebocsátott károsító anyagok [1. § (3) bek.] esetében a bírságot azok teljes mennyisége után kell meghatározni.

4. § (1) A károsító anyagok egységnyi mennyiségére vonatkozó bírságtételt a rendelkezés *melléklete* állapítja meg.

(2) Ha az üzem egy vagy több károsító anyag határértékét ötszörösen, a mérgező anyagokét kétszeresen meghaladó mennyiségű anyagot tartalmazó szennyvizet bocsát a közcsatorna-hálózatba (különösen súlyos károsítás), ezekre az anyagokra vonatkozóan a bírságtétel a melléklet szerintinek a kétszerese.

(3) A nem szennyvízzel bebocsátott károsító anyagok esetében a bírságtétel a melléklet szerintinek az ötszöröségig terjedhet.

5. § (1) A bebocsátott károsító anyagok mennyisége alapján a 4. § rendelkezései szerint meghatározott és egybefoglalt bírságösszeget (alpbírság) a rendelkezés mellékletében megállapított területi tényező alkalmazásával kell növelni. A területi tényezőt a csatornaműből elvezetett szennyvíz befogadóba vezetése helyének megfelelően kell alkalmazni.

(2) A területi tényezővel növelt alpbírság összegéből a károsító hatás különös körülményeinek megfelelően, 0,1–1,5 érték közötti módosító tényező alkalmazásával kell meghatározni a csatornabírságot (módosított alpbírság).

(3) A csatornabírság (a módosított alpbírság) összegének a (2) bekezdés szerinti meghatározásánál figyelembe kell venni:

a) a közcsatorna-hálózatba juttatott károsító anyagoknak a települési (kommunális) szennyvizek tisztíthatóságára, valamint a csatornaműben dolgozókra és a csatornamű állagára, illetőleg berendezéseire gyakorolt károsító hatásának jellegét és mértékét,

b) a bebocsátott üzemi szennyvíz előtisztításának körülményeit.

6. § (1) A csatornabírságot (a módosított alpbírságot) a folyamatos bírságolás

- második évében kétszeres,
- harmadik évében háromszoros,
- negyedik évében négyszeres,
- ötödik és további éveiben ötszörös

összegben kell kiszabni (progresszív bírság).

(2) A nem szennyvízzel bebocsátott károsító anyagok miatti bírságolásra az (1) bekezdés rendelkezése nem alkalmazható.

7. § (1) A csatornabírságot a progresszív bírságra vonatkozó rendelkezés (6. §) mellőzésével kell kiszabni, ha a kezelő a hatóság engedélye, vagy kötelezettséget kimondó határozata alapján a közcsatorna-hálózat károsításának megszüntetése végett az üzeme szennyvíz-előtisztító létesítményeinek kivitelezését (fejlesztését, rekonstrukcióját) a megállapított határidőn belül megkezdte és azt folyamatosan végzi.

(2) A csatornabírságot az (1) bekezdés alkalmazásával kell kiszabni akkor is, ha a kezelő ugyanabba a települési csatornaműbe bekötött több üzeme közül egy vagy több üzemében – a valamennyire kiterjedő és a csatornabírság kiszabására illetékes hatóság által elfogadott szennyvíz-előtisztítási programnak megfelelően – a szennyvíz-előtisztító létesítmény kivitelezését (fejlesztését, rekonstrukcióját) megkezdte és azt folyamatosan

végzi. Ilyenkor ezt a rendelkezést a kezelőnek a programba bevont valamennyi üzemére alkalmazni kell, kivéve azt az üzemet, amely az említett intézkedéseket végrehajtotta, ennek ellenére továbbra is károsítja a közcsatorna-hálózatot.

(3) Az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásával kell a csatornabírságot kiszabni akkor is, ha a kezelő bármelyik üzemében olyan – a szennyvíz-előtisztításra vonatkozó hatósági engedélyezési kötelezettség alá nem tartozó – beruházás vagy technológiai változás megvalósítását kezdi meg és végzi folyamatosan, amely alkalmas a csatornakárosítás megszüntetésére. Ez a rendelkezés csak akkor alkalmazható, ha a csatornabírság kiszabására illetékes hatóság a tervezett módosításokat a csatornamű és a befogadó védelmére alkalmasnak tartja, és azokhoz ebből a szempontból hozzájárult.

(4) Ha a progresszív bírság mellőzésére vonatkozóan az (1)–(3) bekezdések alapján meghatározott feltételek teljesítésére megállapított határidő eltelt, és az üzem a közcsatorna-hálózatba továbbra is káros szennyvizet bocsát be, továbbá akkor is, ha a kivitelezést szünetelteti vagy abbahagyja, a progresszív bírságolást a mellőzése időszakának beszámításával folytatni kell. A folytatólagos bírságolást azonban a módosított alapbírság kiszabásával kell kezdeni, ha a kezelő üzemé az (1)–(3) bekezdés szerint a hatóság által megállapított (alkalmasnak tartott) feltételek teljesítése ellenére károsítja a közcsatorna-hálózatot.

*III. A közcsatorna-hálózat károsításának megállapítása*³

8. §

9. §

10. §

11. §

12. §

13. §

14. §

15. §

16. §

17. §

18. §

IV. A csatornabírság kiszabása

19. § (1) A csatornabírságot folyamatos szennyvízbevezetés esetén évenként, idényüzem esetében idényenként, a nem szennyvízzel okozott károsítás miatt esetenként – utólag, egy összegben – kell kiszabni.

(2) A bírság kiszabásának alapjául szolgáló szennyvíz, valamint károsító anyagfélések mennyiségét és minőségét a műszaki irányelvekben előírt módszerrel kell meghatározni.

20. § (1)⁴

(2) Az egyedi határérték megállapítására irányuló eljárásban meg kell vizsgálni a közüzemi vállalat javaslatát, illetőleg meg kell hallgatni a kezelő kérelmére vonatkozó

³ A III. részt a 204/2001. (X. 26.) Korm. rendelet 18. §-ának (5) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁴ A 20. § (1) bekezdését a 234/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 7. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

véleményét, és az egyedi határérték tekintetében be kell szerezni a területileg illetékes vízügyi szakhatóság előzetes hozzájárulását.

21. § (1) A csatornabírságot kiszabó határozatban meg kell jelölni a közüzemi vállalatnak azt a számláját, amelyre a bírságot be kell fizetni, és utalni kell arra, hogy a fellebbezés illetékköteles.

(2) A 7. §-ban említett határozatoknak, illetőleg a hozzájárulásnak tartalmazniuk kell

a) az elvégzendő munka megnevezését és főbb műszaki jellemzőit,

b) a kivitelezés megkezdésének és befejezésének határidejét.

(3) A csatornabírsággal kapcsolatban hozott, továbbá a szennyvíz-előtisztító berendezéssel kapcsolatos kötelezést tartalmazó határozatot a kezelő felügyeletét ellátó szerv részére is meg kell küldeni.

V. Átmeneti és hatályba léptető rendelkezések

22. § (1) A rendelkezés hatálybalépése előtt megállapított egyedi határértékek továbbra is érvényesek. Ha az ilyen egyedi határérték megállapításának feltételei megváltoznak, e rendelkezés szerint kell eljárni.

(2) A korábbi jogszabályok alapján már csatornabírság fizetésére kötelezett kezelőre a progresszív bírságot a folyamatos bírságotól éveinek továbbszámításával, a jelen rendelkezésnek megfelelő mértékben kell kiszabni.

23. § Az 1983. évi december hó 31. napjáig bekövetkezett károsítások miatt a csatornabírságot a korábbi jogszabályok rendelkezései alapján lefolytatott helyszíni ellenőrzések (mintavételek) alapján e jogszabály rendelkezései szerint kell kiszabni.

24. § (1) Ez a rendelkezés a kihirdetése napján lép hatályba. Rendelkezéseit azonban 1984. évi január hó 1. napjától kezdődően kell alkalmazni.

(2) A rendelkezés hatálybalépésével az 1/1974. (IX. 18.) OVH és a 4/1975. (XI. 26.) OVH rendelkezésekkel módosított 2/1970. (XII. 13.) OVH rendelkezés hatályát veszti.

Melléklet a 4/1984. (II. 7.) OVH rendelkezéshez

A) A közcsatornát károsító anyagok határértékei és az egységnyi bírságtételek ⁵

B) A vízminőség-védelmi területek ⁶

I. Kiemelt vízminőség-védelmi területek

Balaton és vízgyűjtő területe

II. Ivóvízbázisok és üdülőterületek

II/1. A Velencei-tó és a Tatai-tó vízgyűjtő területe

II/2. A Duna 1692–1708 fkm szelvények közötti szakasza és vízgyűjtő területe:

– a Duna 1620–1692 fkm szelvények közötti szakasza

– a Ráckevei-Duna vízgyűjtő területe

II/3. A Szelidi-tó vízgyűjtő területe

II/4. A Duna 1450–1497 fkm szelvények közötti szakasza és vízgyűjtő területe

II/5. A Komra-völgyi tározó és vízgyűjtő területe

⁵ A melléklet A) táblázata a 34/1993. (XII.23.) KTM rendelet 1.§-ával megállapított szöveg.

⁶ <|>A vízminőség-védelmi területek térképen körülhatárolva a vízügyi igazgatóságoknál találhatóak.

- II/6. A Köszörû-völgyi és a Csórréti tározó és vízgyűjtő területük
- II/7. A Lázbérci tározó és vízgyűjtő területe
- II/8. A Bódva és a Hernád vízgyűjtő területe
- II/9. A Keleti Főcsatorna 0–64 fkm szakasza és vízgyűjtő területe
- II/10. A Tisza 340–365 fkm szelvények közötti szakasza és vízgyűjtő területe, valamint az Alcsi, a Szajoli, a Fegyverneki, a Tiszabői, a Gólyi, a Feketevárosi és a Tisasülyi Holt-Tisza

III. Ipari területek

- III/1. A Kapos vízgyűjtő területe, a Pécsi-víz–Fekete-víz vízgyűjtő területe
- III/2. Séd–Gaja–Nádor vízgyűjtő területe
- III/3. A Zagyva 92,1 fkm szelvénytől a 179,4 fkm szelvényig terjedő szakasza és vízgyűjtő területe
- III/4. A Sajó vízgyűjtő területe

VI. Öntözővízbázisok

- IV/1. A Kiskörei tározó (a Tisza 404–493 fkm szelvények közötti szakasza) és vízgyűjtő területe
- a Tisza 545 fkm szelvényétől a 757 fkm szelvényig terjedő szakasza és vízgyűjtő területe

- IV/2. A Hortobágy–Kösely vízgyűjtő területe

V. A Duna és a Tisza nem kiemelt szakaszai

- V/1. A Duna 1436–1450 fkm, 1497–1620 fkm és 1708–1854 fkm szelvények,
- V/2. A Tisza 165–340 fkm és 365–404 fkm szelvények közötti szakasza, mint közvetlenül befogadó a mellékvízfolyások nélkül.

VI. Egyéb területek

Az I–V. kategóriába nem sorolt területek.

C) A területi szorzótényező

A melléklet B) részében megállapított területi kategóriákban a bírságot az alábbi szorzótényezők alkalmazásával kell meghatározni:

- I. területi kategóriában 5
- II. területi kategóriában 3,5
- III. területi kategóriában 3
- IV. területi kategóriában 2
- V. területi kategóriában 1
- VI. területi kategóriában 1